

ALEXANDRE FRIAS I ROIG

(Reus, 1878 – 1963)

Orfe als 12 anys, es posa a treballar al mateix temps que estudia. Va a Barcelona a fer la carrera de Medicina, segueix treballant per a mantenir-se i es llicencia el 1902. Inicialment, s'estableix a l'Ametlla de Mar. L'any 1905, es presenta i guanya les oposicions a una de les places del cos de metges titulars, feina que compagina amb la d'inspector mèdic municipal. El 1909 torna a Reus, on obre una consulta de pediatria.

El 1913, després d'un viatge d'estudis per distints països europeus, és nomenat metge de la junta del patronat de metges titulars de Reus i es planteja crear una institució de protecció per a la infància a Reus. Pocs mesos després, el contracten com ajudant interí de la secció de Ciències de l'Institut reusenc. Molt preocupat per l'elevada taxa de mortalitat infantil del país, impulsa una intensa campanya de divulgació dels principis de puericultura entre les mares que acaben de tenir un fill i els distribueixen gratuïtament al Registre Civil un fullet titulat *Consejos a las madres para criar bien a sus hijos: lucha contra la mortalidad infantil* (1914). L'any 1917, amb l'ajuda del mecenes Evarist Fàbregas, funda l'Associació Reusenca de Caritat per ajudar a les mares embarassades. Dos anys després, el 1919, crea l'Institut de Puericultura de Reus, conegut com "La Gota de Llet", amb la finalitat d'ajudar els nens protegint-los de la misèria i ignorància en base al control de les dones embarassades i educant les que lacten els fills. L'Institut organitza, també, colònies escolars i col·labora amb el Servei Municipal d'Inspecció Mèdica Escolar. L'obra d'Alexandre Frias contribueix a determinar una extraordinària reducció de la taxa de mortalitat infantil a Reus en comparació a la de la resta d'Espanya. Frias és el primer en estudiar una patologia freqüent a la zona, que encara no es diagnosticava correctament, com era la leishmaniosi.

L'any 1921, crea i és director de la revista *Puericultura*, que es publica fins al 1936. Funda el Laboratori Municipal i, el 1924, implanta la Inspecció Mèdica Escolar i l'Educació Física a l'escola. L'Institut de Puericultura segueix funcionant, també, acabada la Guerra Civil i, anys després, rep el nom del seu fundador. D'altra banda, Frias impulsa la creació d'un Departament de Pediatria a l'Hospital Sant Joan de Reus, del qual, del qual és nomenat director l'any 1945.

Alexandre Frias va ser director vitalici de l'Institut de Puericultura de Reus, al qual es va donar el seu nom i que actualment és la seu de la Regidoria de Salut. Fou distingit, entre d'altres, amb l'Orden Civil de Sanidad (1950) i la medalla al Mèrit Municipal de Reus (1958). Després de la seva mort, la ciutat natal el declarà Fill Il·lustre i li dedicà el carrer del Dr. Frias, mentre que l'Ametlla de Mar posà el seu nom a la Biblioteca Municipal.

AJUNTAMENT DE REUS

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació Tarragona

Patrocinen:

REUS 2017 ANY ALEXANDRE FRIAS I ROIG

PROGRAMA D'ACTES

2017: ANY FRIAS

- Obertura. Presentació de l'any Frias i Conferència inaugural
- Exposició Museu de Reus / Visites guiades. Escoles i públic en general / Recull de testimonis orals/ Itinerància.
- Edició del llibre catàleg
- Conferències i reunions científiques
- Treballs de recerca d'Instituts i Escoles. Premis.
- Accions a les biblioteques
- Activitats amb esplais d'estiu i escoltes
- Publicacions científiques
- Visites guiades al Cementiri

ANY 2018

- Acte a l'Institut d'Estudis Catalans. Barcelona
- Renovació espai museístic de l'Hospital
- Fons museístic de la Medicina/Reus
- Conveni amb Museu d'Història de la Medicina de Catalunya
- Documental / curtmetratge
- Enllaços web

PROGRAMA D'ACTES

MARÇ

- **7 de març, 19 h. Palau Bofarull**
OBERTURA DE L'ANY FRIAS
Presentació i conferència inaugural.
El doctor Alexandre Frias i Roig. El valor d'una idea.
A càrrec de Dr. Jordi Salas Salvadó.
- **10 de març, 18 h. Museu de Reus. Plaça de la Llibertat**
INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ:
Alexandre Frias i Roig: el metge dels infants.
Oberta al públic fins el 22 d'abril
Visites guiades per grups escolars (horari lectiu) i per grups concertats.
Informació i reserves a www.codoleeducació.com telèfon 977327362
- **Dies 17, 24 i 31 de març i 7 d'abril, de 17 a 19 h.**
Museu de Reus. Plaça de la Llibertat
Evocant l'Institut de Puericultura i el doctor Frias:
"ho pots explicar davant la càmera".
- **16 de març, 19 h.**
Seu de la Fundació Privada Reddis
PRESENTACIÓ DELS PREMIS FRIAS
als docents de Secundària i Primària.
Esbós biogràfic per membres de la Comissió organitzadora.

- **31 de març, 15.30 h. Auditori Antoni Gaudí de FiraReus.**
Conferència inaugural del IV curs de Pediatria pràctica.
Dra. Marga Gonzalvo-Cirac i Dr. Pere Líndez

MAIG

- **20 de maig**
ENGANXAT-JUGA PER LA SALUT
Activitats conjuntes de la Coordinadora d'esplais i escoltes de Reus CEER.

- Al Cementiri General de Reus.
CONCERT PER AL RECORD
Inclourà una glosa del Dr. Alexandre Frias.

JUNY

- **JUGA "PER A" I "ENGANXAT A" LA SALUT**
Activitats conjuntes amb els esplais d'estiu i escoltes de Reus.

JULIOL

- **5 de juliol, a les 19 h. Arxiu Comarcal del Baix Camp.**
Conferència: *El Doctor Frias i els seus documents.* A càrrec del Dr. Ezequiel Gort Juanpere.

- Descobriments d'una placa d'homenatge a la casa natal del Dr. Frias, raval de Martí i Folguera, número 19.

ESTIU

- **DINAMITZACIÓ A LA BIBLIOTECA PERE ANGUERA a les tardes d'estiu**
Contes i tallers a l'entorn de la salut, el doctor Frias i els drets dels infants.

OCTUBRE

- **10 d'octubre, 19 h. Sala d'Actes del Centre de Lectura.**
ANTENA DEL CONEIXEMENT DE LA URV
Conferència: *L'Institut de Puericultura de Reus: la seva creació i l'obra assolida.* A càrrec dels Drs. Andreu Pujol i Luis Soler
- **18 d'octubre. Aula Magna de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la URV**
Conferència inaugural de l'any acadèmic
La medicina catalana en el primer terç del segle XX, el temps del Dr. Frias.
A càrrec del Dr. Miquel Bruguera.

- **VISITES NOCTURNES AL CEMENTIRI GENERAL DE REUS**
Inclouran una visió amplia del personatge

NOVEMBRE

- **14 de novembre, 19 h. Sala d'actes del Centre de Lectura.**
TAULA RODONA: L'HOME I EL METGE.
Moderen l'acte Dolors Quintana i Pere Líndez.
- **20 de novembre, 19.30 h. Fundació Privada Reddis.**
DIA UNIVERSAL DELS DRETS DELS INFANTS
Conferència: *L'evolució dels drets dels infants*
A càrrec de la Comissió de Drets humans del Col·legi d'Advocats de Reus

- **ENTREGA DELS PREMIS FRIAS**
de la Fundació Privada Reddis

- A La Palma de Reus(carrer Ample) i a l'Institut de Puericultura
TROBADA MATINAL INFANTIL I COMIAT DE L'ANY DOCTOR FRIAS

EXPOSICIÓ ITINERANT: *Alexandre Frias i Roig, el metge dels infants.*

TARRAGONA, del 4 al 20 de maig.
Centre Tarraconense El Seminari.

SALOU, del 22 de maig a 10 de juny.
Ajuntament i Centre d'Atenció Primària ICS.

REUS, de 12 al 30 de juny.
Facultat de Medicina i Ciències de la Salut URV.

REUS, de l'1 al 30 de juliol.
Arxiu Comarcal del Baix Camp.

HOSPITALET DE L'INFANT, de l'1 al 20 de setembre.
Centre Cultural Infant Pere

REUS, del 22 de setembre a 14 d'octubre.
Centre de Lectura de Reus.

REUS, del 16 d'octubre a 4 de novembre.
Biblioteca Central Xavier Amorós de Reus.

L'AMETLLA DE MAR, del 6 al 30 de novembre.
Centre d'Interpretació de la Pesca - CIP.